

ДІЛО

ВИХОДІТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛДНЕМ

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 10, II пов.
Котів. почт. н.м.з. 143.322.
Адреса для телеграм:
"Діло" Львів.
Гол. Редактор приймає
від 11—12 год. перервою.
Рубрики не змінюються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в країні 450 зл.
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Англії 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 зл., Німеччині 750
зл., Польщі 100 зл., Румунії
150 зл., Чехословаччині 30 ч. к. Р.
Югославії 150 зл., Болгарії 750
зл., Австрії 750 зл., Швейцарії
1 дол.

В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Проти розшматування України.

Декларація Українського Посольського Клубу, оголошена дня 3. лютого 1926 р. на пленарному засіданні союму пос. Павлом Васильчуком у справі ратифікації консульської угоди між Польщею і С. Р. С. Р.

Високе Палато! В імені Українського Посольського Клубу, як правого заступника українського народу західно-українських земель у Польщі, закликаємо в справі ратифікації союму консульської угоди між Польщею і Союзом Радянських Республік, — підписаної представниками українського і московського урядів у Москві дня 18. липня 1924 р., з переданою польським урядом союму для ратифікації дня 9. липня 1925 і поставленої ним на порядок денний союму — що слідує:

З огляду на прямування до незалежності українського народу і на численні, болісні жертви в важких боротьбах за національно-політичне відродження та за об'єднання в одну державу всіх українських земель;

З огляду на те, що в відношенні до західно-українських земель Галичини з Лемківщиною, Волині, Холмщини, Поділля і Підляшся не здійснено принципового самоозначення народів не вважаючи на вкрайню долю населення тих земель в тому напрямі;

Марш Дембський: Пане посол! Не бачу, в якому це зв'язку стоїть з ратифікацією конвенції.

Пос. Васильчук: Ми, правні представники тих земель і українського народу в Польщі, на основі довірених нам нашими виборцями мандатів, висловлюючи їх згоду і віддане бажання до незалежності, самоуправління, самоозначення своїм домі, заявили в січні 1923 р. на соймовому засіданні, що не приймемо до, відомо змісту рижського трактату, заключеного між Польщею і СРСР, у справі поділу українських земель (Вісник Марш. Дембський дзвонить, Голос правди: Це суперечить конституції, довершеного проти волі нашого населення і без його згоди на те.

Консульська конвенція, що стоїть нині на денному порядку союму, є наслідком рижського трактату, бо оверта і передбачена 21 арт. того трактату. Є вона висловом політичної польської і московської урядів, що перекреслює соборницькі та незалежницькі змагання українського народу.

З яких же мотивів не робилось би як з одного, так і з другої сторони — Москви чи Варшави, якими фразами того вчинку не поясняли би, то не називаючи фактом є те, що ця конвенція намагається об'їхати нові шари в домовину, яку назарено старалися готовити свого часу в Рині для відвідин змагань українського народу, що їх ми дожидали революційним ділом в останніх роках, для мрій наших пращів і нас сучасних, — змагань до політичної незалежності і з'єднання всіх українських етнографічних земель в одну цілість.

Стережучись же, заявляємо, що голосуємо проти ратифі-

кації конвенції, ставлячи внесення на счеркнення ст. 1. законопроєкту.

Одночасно висказуємо наше глибоке переконання, що поділ наших земель і наша нужда тут з одної сторони, й ратування банкрутуючих шляхотсько-капіталістичних урядів Польщі шляхом страшною приготуваною тепер польсько-російської приязни через політичне, культурне, суспільне й господарське поневолення українського народу на західно-українських землях з другої боку буде можливе тільки до часу, аж нарід український здобуде власну силу і стане в ряди вільних, ні від кого незалежних і рівних собі народів.

Ця сила українського народу, не вважаючи на ярмо, що тяжило на

ним кілька століть, відроджується і росте очевидно з дня на день по обох сторонах гребі рижського кордону.

Немає сили, що могла би вложити змагання українського народу до зєднання і власного відродження, що могла би прислати в чомуньбудь його чужиність у тому напрямі.

Тому, опираючись не на силу багнетів, а тільки на силу ідеї, яка є нашим дороговказом і який одній тільки ми приносимо жертви, сьогодні, коли чужинці — наші сусіди — пробують, роздерши нас, святкувати тріумф своєї мілітарної перемоги і на тому будувати свою будучність і силу, ми виходимо з ясним чолом і незломним переконанням у свою силу — віру в наше повне визволення і зєднання зі своїми братами. Сила багнетів — протиставимо змагання українського народу.

Історія вчить, що від цієї сили домілася неодна хвилява перевага заборців. (Ойслески на українських та білоруських лавах).

Перед воротами Ліги Націй.

Конечність інтересів і новий дух угоди.

Німеччина стоїть перед воротами Ліги Націй. Той самий кабінет, що творив льокариське порозуміння, виконав потрібну формальність і прохав вступу до святині миру. Уряд Лютера та Штрессмана має розв'язані руки, від часу, як націоналісти послідовно зреклись участі в його політиці, на їх думку, ликовісний.

Після високолетних фраз про потребу зближення двох найбільше ворогуючих народів, приходить час на здійснення величких принципів. Треба ідеями перекладати на реальну мову. А в політиці є вона боротьбою інтересів. Німеччина та Франція сподіються від льокариського порозуміння реальних здобутків. Найбільшою перепорою для цього порозуміння і для цих здобутків є покищо для Німеччини слава 16 статті акту Ліги Націй; натиск, який може виконувати Франція при допомозі своїх договорів зі східними державами на Німеччину, лишається по суті той самий. Тільки представники великого промислу були щирі: вони слухали непероможного голосу економічних потреб і хотіли піти за ними; Німці потребували кредитів. Націоналісти прирівнюють цих дільців до купця, який у тинчасовій потребі зрікається дорогочинних скарбів, не маючи терпіння вивести на пригожий мент.

І у Франції, хоча націоналісти не пішли так далеко у своїй опозиції до пакту, повторюються те ж саме. Голоси, що Франція випускає з рук довжиків, якого держити цупко своїми гарантіями. Чують там, що Німеччина з 60 мільонами мешканців і хутким зростом населення має велику перевагу над Францією і тому небезпечно супроти такого сусіда вести політику довіри.

Та творці льокарів і оборонці Ліги Націй не люблять вяслювати реальних інтересів. Вони повторюють, що найбільшим здобутком по-

вої політики є новий дух, який справує взаємний двох держав на новий шлях. Цей дух є вислідком взаємного пересвідчення, що подання боліючих справ між Німеччиною і Францією можливе нині не засобами економічно-мілітарної сили, а більше доступне за спільним столом при моральній допомозі інших народів. Правда, що англійсько-американський натиск, з огляду на їх становище головних банкірів, відіграв тут чималу роль: Англія та Зєднані Держави висловили своєю дипломатичною грою аж надто ясно думку, що не піддержат цих держав, коли вони раніше не зречуться своєї неприєднаної політики.

І так зродився новий тон. Бріан сказав до німецьких міністрів: «Я є добрим Французом а ви добрим Німцем, але ми є також добримі Европійцями. Наші народи, які на полі бивни суперничали в героїстві, найдуть також на інших полках засоби до суперництва, не менше славного». А Штрессман відповів на це: «Коли ми загинемо, то підємо спільно на дно; коли хочемо піти вище, то не можемо цього зробити у спільній боротьбі, а тільки у співпраці. Ось чому, ми віримо в майбутнє наших народів не жити у ворожнечі, а подати собі по дружньому руки до сільної співпраці». Це був уже голос не хитрого дипломата, а дипломатів навів переможених загальною ситуацією і внутрішнім розладом у власній державі. Ця ширість могла бути тільки тимчасова і не вичерпувала всього стану, в якому опинилися обі держави, але вона була тим новим тоном, який залажив на дальній політиці обох держав.

Вступ Німеччини до Ліги Націй буде новим кроком у початку діла. А за ним підуть нові. Боротьба за мир в Рині Ліги Націй є бороть-

бою — як діяно це звучить! — за чинили в трибуналі мирної політики. Інтереси будуть перекладані на нову мову. Чи ця нова мова переконас тих, що не буть власною переконувати себе про свої потреби та інші народи — це вже інша справа.

3 польських справ.

Упрощення адміністрації. Наз якою радить спеціальна комісія, стане щойно в положенні цього місяця предметом наради Радні міністрів.

Страйк трамвайників у Варшаві продовжується, без огляду на інтервенцію уряду ділі. Віче трамвайників при участі 4000 осіб винесло резолюцію з протестом проти магістратської та міської ради і домаганням, щоб вони висловили ясно: які претензії трамвайників хотять задовольнити. Віче заарестувало проти ліквідації страйку через призначення державного комісара. Назвіть трамвайні урядовці рішили 71 голосами проти 30 продовжувати страйк.

Монетарність кризи уряду є анову предметом цукот. Уряд хоче для допомоги розв'язки мажкового податку зєднати для себе соціалістів і тому, кажуть, має намір прокласти портфель торговлі та промислу пос. Діамандові.

Англійські капіталісти, що взяли в аренду білозвезку пушу висловлюють своє задоволення контрактом з польським урядом.

Польсько-німецький переговори щодо торговельних зносин і мита перейдуть тепер до спеціальних комісій.

Угода в тома.

Усунення пос. Райха зі становища голови Жидівського Клубу.

На дуже бурхливому засіданні жидівського посольського клубу дня 4. лютого зложив посол Райх резиманцію зі становища голови клубу. Його слідами пішов і заступник голови пос. Розмарін. Президіяльну кризу в жидівському клубі можна було передбачити давно, бо давно не покриталася політика східно-галицького сіоніста — а не ділі нового асимілятора (такій тиг задумав створити пос. Райх) д-р Райха з інтересами жидівських мас. Та безпосередньою причиною уступлення була дискусія над справою відношення жидівського клубу до теперішнього уряду.

Внесення на обговорення такої дискусії поставив посол Шіппер, а саму дискусію закінчив посол Кіршбран. Він домагався, щоб жидівський клуб перейшов негайно до опозиції проти уряду Схейнського, бо теперішній уряд легковажить навіть релігійні домагання Жидів, не вважаючи на заключену угоду. Посол Шіппер поставив конкретне внесення, щоб негайно перенести до опозиції, а рішуче ухвалили теперішній президіяль недоіра. Внесення про недоіра Шіппер у тому напрямі, що віднос його виключно до особи Райха, а не до

3 судової салі.

Процес 34-ий.

Повідомлення нас із Закарпаття: Для 3. а. м. проголошено тут процес у справі 84-ого українського мешканця Холмишин, обвинуваченого за злочин з арт. 102 кримінального кодексу (незаконність до конституції нашої держави України на території Галичини, якої ховалися було небагато, наслідок переслідування з боку державного устрою Польщі). Не дивлячись на таке, саме ведення розслідування і на значення промови оборони, процес треба вважати драматичним. (Засуджено чотирма обвинувачами по 6 років тюрем, сім по 4 роки, шість по 3 роки, з арештуванням 8-ми місячного слідчого тресту, оскільки для роки криміналістики. Решту обвинувачених в числі 30 ув'язнили разом. Цей випадок є одним із найбільш зацікавлюючих, бо 18 місяців засудження мусить дожити тамтешній по творчості за несправедливості.

3 життя товариств та установ.

З Українського Лікарського Товариства у Львові.

Чергові загальні збори Українського Лікарського Товариства відбулися для 23. січня в. р. в домі Товариства при вулиці Руській ч. 3. Учасність узяло 10 лікарів міських. За звіт голови д-ра Мухоморова розглянули докладні: Членів було 102, з них викладач платили 10 осіб, членів. Складши відбувалися звітники у відомостях, на яких, на жаль, було дуже мало позначень. Від листів, задоволення сходили раз на місяць з науковими відомостями й рефератами. Найбільше сподівалося, що викладачі все ж таки дискусію, було викладено. Лікарського Товариства, якого вийшло в мир, розішлося з числа з недостатком зацікавлення у загальній справі і з браку фондів, хоч науковий матеріал, готового до друку, було доволі.

Влада Товариства інтерв'ювала в університетських властей у справі наших товаришів-інтервіюваніх і задоволенням інтерв'юваніх ухвалено деякі поправки. Загальною фондом життя ми, року слідбю з причини малого зацікавлення лікарів в провінції, але все ж таки діяло, стало місячно підходу в кюрі 10 амер. дол. п. Ю. Л. студ. медицини. Виявимо новий кюрі, який ухвалюється так: д-р Т. Б. Вурицький голова, д-р Мухоморов заступник голови, д-р О. Палець, д-р В. Кашубинський, д-р Іван Гриневичкий, д-р Теодорук-Туча Надрогова і д-р В. Шендеровський, члени з'їзду. Загальні збори арештують новому виділенню устрою знову відкрити з гігієни у власній з'їзді і даліше викладачі. Лікарського Товариства, Членську вказує на рік 1926 усталено по 2 зол. місячно. Викладачі платили на руки д-ра Кашубинського, ділячі в Клепарів коло Львова. Д-р Б.

Бібліографія.

Книжки.

Юліан Бачинський: БОЛЬШЕВИЦЬКА РЕВОЛЮЦІЯ В УКРАЇНІ. Критичні замітки. Берлін 1925. Видання «Українського Пропора».

М. Забалицький: Вісеслав Липинський і його думки про українську націю і державу. Львів 1925. Виходить заходами О. Жереби.

В. Мартиневіч: «ПОТЕРЧУК», песня на 3 дні зі співами і танцями. Львів-Тернопіль 1925. Накладом автора.

Д-р Володимир Левицький: СТО МІЛЬ НА КОЛЕСІ. Львів, 1925. Накладом Книгарні Навчон. Т-ва ім. Шевченка.

II. ЖУРНАЛИ.

«НАЦІОНАЛЬНА ДУМКА». Рік видання II, ч. 5 за листопад-грудень. Прага 1925. Виходить на правах рукопису (група української нш. молоді). Зміст: Ол. Бабицький: Кутай Першого Листопада 1918.—Волод. Мартиневіч: Маркс і Енгельс а пантеонізм.—Іларій Вілх: Як вона має відбуватися Гіка: Університетська атаканізація.—Л. Нигрицький: Деда про пролетарську поезію.—З життя групи УНМ.—Ріжів: —Адреса Л. Л.: Прага, Сміха, чотирьох скриня ч. 37.

«БІБЛІОТЕЧНИЙ ПОРАДНИК».—видає Г-во «Прогрес». Рік II, ч. 1 за січень-березень. Зміст: В. Мухоморов: Історія Українського Літературного Товариства. Як акція: І. Якович: «Ісповідання астрономів». І. Якович: «Українська освітня бібліографія за 1925 р.». І. Калиновський: Словник Г-ва «Прогрес» (1868—1924).

«АМАТОРСЬКИЙ ТЕАТР», орган Театрального Комітету при Гол. Видів Т-ва «Прогрес». Виходить щомісячно. Ч. I, Рік II. Зміст: І. Корнієвський: «Історія театру».

густоту на селі». Книга є про голод і мору на селі. Режисерські вказівки для акторів: Шо грають: Хроменко Акторський виступи Парон сиріба; Довжик; Миколай на акторі.

«СВІТ» (історичний журнал, виходить кожного 1.1.15. для жінки. Ч. 3. 1. лютого 1925 р. Рік II. Зміст: Миколай Рудавський: Замітки на листі. Родина Криворосів: Місто В. Ю. Криворосів: З кавказьких оповідань. Найменша дитина І. Волга: Пожежа шкоти. М. Чайковський: Техніка акторської дії. Сергій Білик: Передсмертний вірш. Густий вірш Густий: «Одного вечора Чорна статистика. Місто. Віне шко. Заборонена книга. Найбільший товариш для сестри. Саркофай Густавський. Дім віного око. Жива вдова скалі. Деда про конспірацію. Оповідання морської габітні. Місто померлих. Часопис в нас і в другий народі. Ж. С. Мала Фадета (продовження). ШОСТРАЦІ: Старий Густав, сита. М. Сеньковський: Р. Кучинський, портрет. Пожежа шкоти в Морі. Памятник у честь померлих гарматчиків в Лондоні. Акторський природи: Памятник на гілці дерева — Памятник на янші замовою порою — Містерний геральдик з паутини. Карпат: Повоєний господар в Карпатах, сита. Шалабака: Головатчик, сита. Сеньковський: Боротиба биків Віна в Марокко: Таки Французів іду на фронт — Французів артилерія на фронті — Харчові автоми. — Транспорт аеропланів в Марокко. Оперативне свято в Війську.

«ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ВІСНИК». Книжки II. За лютий, Рік XXV. Львів. Зміст: О. Бабицький: Записки. І. Марків: Фаталима небажувати: Жак де Лакретель: Смерть Гілоїти (кінець). М. Антоп: Рідна земля: В. К.: Перші дні більшовицького панування: М. Оболоний: Спогади про Володимира Самійленка (дані буде): Л. Федоренко: Визвольний Бокзас: Кіот Лароре: Нездарність роки по смерті Жоржа Біє: М. Іванейко: Нарис І. Опривалія Філософ: Алд. Морис: Діалог про коханування (дані буде): Л. Лукінович: Нова фаза творчості В. Стефанька: Драматичний конкурс: Біографія: Нові книжки.

«ПОЛІТИКА» (двожисний огляд національного життя. Ч. 2, 21. січня 1926. Зміст: Ратулю національну культуру: І. Крижанів: Оповідки Галичини: С. Кого: Наша університетська політика, I—III: О. Назарук: Іррація з нового сита, І: Вулиці Європи — за М. Рейнольдс: Божучі справи: Замітки й уривки: Книжка і часопис.

«НОВА ХАТА» ч. 2 за лютий 1926 р. Журнал для плеканів домашньої культури. Зміст: М. Омельченко: З життя дітей українських емігрантів у Празі. К. Бобичев: Інші діти: Г. Балзак: Афоризми про одяг: Тимчасові у дітей: Прикати гостя: Новини замкової моди: Вивчення народних віршів: Гудульські стіби: Приписи і вше.

«ТЕХНІЧНІ ВІСТІ» число 19—12, жовтень-грудень. Рік I. 1925. Орган українського технічного Товариства у Львові. Зміст: Теорія Ашштатна: д-р Володимир Кучер: Будова метала і металічних стій: проф. І. А. Фешенко-Чопицький: Продукція золота в Єгипті: Іж. І. Мартиниш. Українська Господарська Академія в ЧСР. М. Є. Новини: З Великої України — Турбіна на вільній річці стору. — Продукція соли в Сх. Галичині. — Найглибші вчення на світі. — Перше вчення в Швайцарії. — Нафтова вистава в Лондоні. — Науково-технічний вісник. — Український вивідний фонд у Празі. — Причини й заклади промисловості України — Усвідомлення — Нові інженери України. Терміновий кутки: Зорганізування праці на абразив української технічної термінології. Іж. І. Кладик.

† Посмертна згадка.

Наталія з Тянчичевичів Карпанович, жінка о. Івана, декана в Стояночі, померла 4. лютого ч. р. в 65 р. життя. Похорон відбувся 6.ІІ в Стояночі. РІДНІЯ. 1204

Валерія Даврович, жінка військового діяча Олександра Давровича, померла в Новому Селі з кінем сича. Покинула, родом Німечка зі Шляска, одружилася з українським військовим діячем і серцем прихилила так до української сім'ї, що після душою стала сама Українкою і разом з мужем виховала з цією українською душою дітей, з яких син Миколай є вже лікарем, донька Надія на філософію, а Віра в 8-й клас. Як Чимало дала чужій молодості чужої церкви, яку з любов'ю до свого рідного виводили місця України. Покинула Надія не опустила в одній Службі Божій і стала до хору, щоб своїм вишнім собою звільняти славу нашої гарної оброби. Не було в одних українських сходах, на котрих покинула не бола би живою участю. Тому несподівана смерть її в 32 роки життя є великою втратою для неспадкової української молоді, а також громади, бо такої другої весни, приміром містера й жінки українсько-латини серця мажурського моря не легко знайти. — В. І. п.

ОПОВІСТІ.

Український Національний Театр під керівництвом Н. Бойко. Станіславський, самураїстський, «Сокора».

Медаль 7.ІІ. Пам'ятковий. Миколай 9.ІІ. «Без мни викрутки» (примітка).

Серед 10.ІІ. «Вулиця Жінка». Четвер 11.ІІ. «Ніч під Івано Кулай». Едуард 12.ІІ. «Народний о. р. Дому».

Субота 6.ІІ. «Шарана Ава». 11.ІІ.

Репетитор Українського Театру А. Зависний в Лоді. Сала «Філармоні».

Субота 6.ІІ. о год. 4. попол. «Наталка Полтавка». — Год. 8.30 веч. «Казка Старого мина».

Медаль 7.ІІ. о год. 4. попол. «Запорожський скіф». — Год. 8.30 веч. «Марси Богуславка».

Понеділок 8.ІІ. «84». Серед 9.ІІ. «Жука Марта».

Серед 10.ІІ. «Запорожський за Дунаєм». 2. Вечерний «Нічівський». Четвер 11.ІІ. «Катерина» (опера). 12.ІІ.

Панахида за упокій душі б. п. Володимир Бачинський, організатор першого редактора «Діла», відправиться в 42-ті роки смерті в неділю, для 7. лютого п. р. у Преображенський перекі 12.30 год. в полудне.

дня 11.ІІ. 1926. в салі «Народного Дому» відбуватиметься загально-студентський вечір з темою: «Запорожський мина» в Княгині ім. Шевченка. Від 4.ІІ. в години 12—13.10—17. 1193 3—3

Шановних Гостей, які не могли бути на першій виставі «Вистави наших діл» і з певними доповідями мусили відійти від кіос, отже дорогого просямо «вбачити». В дні вистави яка білетів білетів не продава, бо білетів були вже наперед розкуплені, так, що в останній хвилині вистави (і то безплатно) багато осіб без білетів. Рішучою поведінкою, що ішла до перших повторюючи першу виставу, «Вистави наших діл» в салі Лисенка о год. 7-й вечером в неділю, для 7. лютого п. р. Гелічій відомості устатку. Зізна деяких ляхів. Нова обстановка. Звертаємо увагу, що початок буде дієсно о год. 7-й вечером — після виконання програми відні салю недовго. Вистава продає вже Союзний Балар. 1198 2—2

Важна для спадщини. Загальні Збори читальні «Прогрес» а селастамі (Львів) відбуватимуться в неділю для 7. лютого 1926. о год. 6. веч. в салі бібліотеки Т-ва «Прогрес». — РІДНІ. 1193 2—2

Дрібні оголошення.

П. Т. Чієлі «Народного Балару і Української Книгарні», кооператив в Станіславці, згодять доповнити свій улі до висоти 10 зол. по думи ухвали Заг. Збора на 8. марта 1925 найближше до 31. марта 1926. Члени, які не доповнили улі, не стануть бути членами кооперативу по думи § 12 статута, а неоплатні улі переліуть до резервового фонду. — Станіславці. 21. січня 1926. — Управ. 1138 3—3

УРІД. парохіальний в Підбичах в Вишній відділі в підприємство будови нової церкви і публіки. 1169 3—3

Споживчий скіп «Комора» у Львові, вул. Личаківська ч. 75, посилає добрі товари по ціні апропізацийних скіпів. Купувати можна від продуцентів всілякі продукти домашнього господарства по найнижчим торговим цінам. Е-ген Рачинський. 1199 1—2

ПАРОХІЯ поділяється до зам. 60 мортів, 3 мортів зможуть пророк, публіка і будинки в добрім стані, 1.00 душ. У тілі яка, від стації, шкільний поїзд до Тернополя до замки. Зголошення з чваності приймає о. Мартинюк, Бірки великі. 1200 1—1

БЕРІНГОВИЙ мотор 16—20 HP фірми Lorens Кюммі і стоїть турбіна 20 HP. Указали до продажу по пристрійний. Семел Стефанський, Бірки великі, п. Тоасте, нов. Скілат. 1206 1—1

Найвищий час промінати

сиріваці ян ден і моноплі на готові полотна, обласи, чайні, суніа і інші матері. Найкраще і найовіснійше перевезти обмін одяка того роду.

Українська Анішня Спілка

„ПОЛОТНО“

у Львові, вул. Городецька ч. 33.

Посилає з провінції полагодується оборотно.

Шість своїх сиріва: чия скорше з доміром до Української Фірни

„Полотно“, Львів, Городецька 93.

Мошта прісний заміняючи оплачує сам. 6—10

НА прохав дати моріа панахи, зміни в Підбичах біля Львова. Замінені до уряду парохіального в Підбичах в Вишній. Також давали і моріа епітупального на прохав. 1170 2—2

ФОТОГРАФІСТІ у свійому клубі «СПОРТ», Львів, Острозька ч. 11, вні зніжжєні. Фотографі до півтимеї виконувється чегіна. 1196 2—2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції на машині.

Спеціаліст медик носк, ушні, горлі і гортани

Д-р Зигмунд Зельцер

мешкає театр
Львів, вул. Ягайлонська ч. 7.
1141
Тел. ч. 27—29. 6—10

Спеціаліст шірих і вечерних медик.
д-р М. Айзенберг, Євстахій М.
1108
ординує від 11—1 і 3—6. 3—1

Ч. 1243. У Львові, для 23. січня 1926

КОНКУРС

на посади учителів і учительок при університеті УІТ-на уці факіа, особливо в кваліфікаціях до найвищих класів, рисунків, ручних робіт і мистецтва почитом шк. р. 1926/27.

Головний комітет до Головної Управи УІТ-на у Львові, Рімок ч. 10. ІІ. в до кінця марта 1926 р. 1175 2—2

„РОЛТУР“ Машини до шиття
Ягайлонська 28. — Догідні слава.

МРАМОРНІ ПАМ'ЯТКОВІ ПЛИТИ

зі змисного роду мрамору Вишній

А. ТРАВЕРЗА

різьбар і монч. намірський майстер

з білого кавказького мрамору за кваліфікацією по 120 зол. з чорного белгійського мрамору за кваліфікацією по 160 зол. з чорного Угорського за кваліфікацією по 160 зол. з ситного Белгійського за кваліфікацією по 150 зол. — Рівні золоті букви величини 3 см. по 60 гр. по 1184 лічених 3 см. по 50 гр. від штирків. 2—

А. Траверза, Львів, вул. св. Петра 11

Пана Миколу Малицького

канд. адв. в Мадвирній.

котрий для 28. X. 1924. р. добрав від ляхів як задоват на товар, котрого сиріа не доставив. Квоту дитини п'ятих, 302, представляючи себе власником сиріа при вул. Шептицьких 18 і кваліфікації морального фільмару вистави михай, то не мають покрити

ВІЗНАЮ,

щобі по квоту праз з покращання Судово коштані зложити до дня 15. п. м. на широкую в Земельній Банку Пошт. у Львові — бо в поштовій сиріах давати його буду зачявчим обмін і віддачі по сарау до Прокуратори.

Львів, для 5. лютого 1926.

1201 1—3 Олександр Онисевич.

РЕЧИНЕЦЬ КОНКУРС

на шірих планів будова церкви в Тернополі продовжений до кінця червня 1926 р.

Комітет будови нової церкви в Тернополі.

12.7

Земельний Загальний Збір

Філія Тов-а „Прогрес“ повіт Львів відбуватиметься для 17. лютого в год. 10. р. в бібліотеці Тов-а „Прогрес“ — Львів. Рімок ч. 10. ІІ. по. Обов'язкова участь всіх членів з повіту.

1203 1—1 Виділ Філія.

Ширіть наш часопис!

Присилайте передплату!

ВАНДА СІМКА, 40

на, та для сиріа

триває дошови

продаж вул. Мико

лава 11. ч. дивер 11.

1205

І в Соколяних є одна, може однадка в повіті курява школа, гарний будинок, побудований громадою перед 18 роками. На тім будинку була більша табличка "Школа Народна". Шкільний інспектор, знавши вже оцінку, «осити — не осити» — прислав туди ж алерта. Не мігавши того зробити ніхто, отже місцевий поштерук дістав поручення приїхати зупинити того примулу і в палачері вогонявання прийшла жандармерія і під загрозеною гострих кар прислалих вийти людей алерта табличку. Громадом, обуреним до крайності, грохот знала карою тим, що віднялася того вишдальського діла. Завважили треба, що на будинку крається і табличка червоною а осядалом — і школою спокійно тупалясною товаришці в горі в українській шаті. Побачили, як заручили село на цю вишдальку. — **В. Г.**

цілої президії. Сенатор Керенів виступив також проти теперішньої політики кола та закликав опублікувати текст польсько-жидівської угоди. Проти виступили і посол Геллер. В обороні теперішньої політики промовляли послы Тон і Айзенштайн.

Посол Райх, негуючи на те все, вголосив доповідь промови, в якій намагався довести, що теперішня політична лінія президії зорієнтована на єдину можливість та реальність, попри те нахилився на сіоністів в Конгресіх за те, що вони зажадали розгляду цієї справи на пленумі Жидівського Кола перед заочно-польськими сіоністичними візитами. Маючи заважаючи дещо про своє уступлення, Райх не пожавав нікого зі своїх політичних противників.

Остаточно відбулося голосування над внесенням посла Геллера, щоб перейти до порядку денного над внесенням пос. Шіппера, підтриманого сенат. Кереном. При голосуванні за внесення Геллера 17 послів, а проти 13. Слід підкреслити, що не всі партійні товариші Райха зі Східної Галичини голосували за внесенням Геллера. Проти голосував між иншим пос. Фростіт.

По голосуванні вголосив своє уступлення а клубу посол д-р Шіппер. По заяві цього останнього забрав голос д-р Райх і заявив, що не вважаючи на ухвалену голосуванням заяву довіря для політичної лінії теперішньої президії, він все таки, не бажаючи протиставити себе розвитку жидівського кола по думці поглядів виказаних чотирох послів, зголосив своє рішення за головства у жидівському клубі. Його слідами пішов, як сказано, д-р Розмарін. Потім розігрався ще маленький епілог цілої епопеї. Сен. д-р Бравде поставив внесення, щоб вівзати посла д-ра Райха і д-ра Розмаріна до поновленого об'єднання своїх становищ в ім'я дисципліни клубу. Внесення прийнято 17 голосами проти 6. Посол Райх асисти ризигнації не відкликав. Що більше на наступний день зголосив посол Райх і його найбільші партійні співробітники послы Розмарін, Зомерштайн і Айзенштайн письменно заяву про виступлення з Начальної Ради Сіоністичної Організації в Польщі.

Кореспондентом львівської "Хай-ді" заявив д-р Райх, що його ризигнація була для нього давно вирішена, а саме, що вірить виключно в доцільність теперішньої політики, яку вважав однією акцентованою і реальною. Але відносини в жид. клубі стали останніми часами до той міри неможливими, що не дозволяючи на найкращу волю він не міг дозволити витримати на своїм становищі. "Максимально" опозиціоністів унеможливили всесу реалізувати працю та намагалися навіть аргументувати в публічній оцінці усіх репрезентантів теперішньої політики. Найбільше ботчть пос. Райха те, що та опозиція будить не протиставляти і не протиставляти теперішній політичній програмі (Райха) ніякої іншої програми. Сама собою оцінює не є це програмою, а негация без змісту не є полем для праці—сказав досліпно Райх. Новому промові клубу Райх не ворожить ніякої будучини, бо не вірить, щоб вона могла висунути якусь нову програму. Накінці підкреслює Райх, що не вважаючи на сильний напір на нього з боку лівих угруповань, щоб ризигнацію відхилити, він все таки стоїть на своєму, бо крім політичних мотивів свого кроку має він і нерви, які заставляють його держатися прийнятого рішення.

Чи не під впливом нерва зложив пос. Райх мабуть прощальну візиту прем. Скипницькому та вихав з Варшави. Таким чином політика Райха довела його до того, до чого довела мусіла. Він бажав робити реальну політику коштом інтересів широких мас жидівського народу, бажав бути більше польським патріотом як Жадов, це його знищило. Ясно, що кожного, хто піде слідами Райха, стріне така сама доля.

3 Національного Музею у Львові.

(На підставі звіту дир. Нац. Музею, д-ра І. Савицького).

Організація праці — Видання. — Розбудова Музею. — Становище суспільности. (Шокічєня.)

Йдучи далі шляхом поширення знань різної старовини серед української суспільности та вияв-

лення краси творчого духа української нації зберігаючи в давних пам'ятках мистецтва, Управління Нац. Музею у Львові на початок 1926 р. видає "Світ Мистецтва і Богородчанської Іконостази" і 80 ілюстраціями, виконавцями і матеріалами найкращим репродукційним заводом у Празі. В цій збірці отримав українська суспільність постійну пам'ятку того, чим вона звичайно нехтує, а чого не чала змиг показати світові. Але незалежний книжковий ринок на Україні по цей бік рижської лінії, незодержаний "закордонної" книжкоти ринку Великої України і давньої Росії, привабливо видає збіжжися до незалежного накладу 500 примірників, а який з продажу може піти всього 400. З огляду на те, що видавництво діяльність Музею, що почалася на складку агрономського гроша, особливо з Ажарки і продовжувалася на них до 1924 р., коли потягав грошеву скруту і що ця скрута не скінчилася ще й сьогодні, то однократно джерело видавничої можливості стала допомогти Впр. Митрополита Андрія Шептицького. Протягом 1925 р. вилучило доплату усього 604'50 зол., себто дещо більше як п'ятьдесят частини бюджету.

Православні кола в Польщі засвідчили своє прихильне становище до Музею подмогою Впр. Митрополита Діонісія за одні комплети музейних видань і об'ємною рекомендацією їх "бібліотекам прозославних духовних учених заведень". Цим письмом була найкраще засвідчена об'єктивність видань Національного Музею.

Є це найкращий доказ, що Управління Національного Музею у Львові хоча і стоїть на сторожі дійсних скарбів творчого духа України і зяваних з ними пам'яток мистецтва других народностей, здійснює справжню культурну роллю всього музею, що стоїть поза рамками шовінізму і фанатизму.

Це арозумів між иншими окружний консерваторський Уряд при львівському воєводі, визнавши без всяких заходів з боку Управління Нац. Музею у Львові, підмогу на належне приміщення і вичучення Богородчанського Іконостазу у висоті 1900 зол. Так само поставилася Управа Християнської Громади в Богородчанському містечку.

В часах декабристів вже линули українське самостійництво й український автономізм, що провалялися ще недавно в поїзді гр. Каппіста до пруського короля, просити в нього допомоги для України, що мучиться "під тиранською московською кормитою" — або в захопленні "Історією Русів", в якій побідника зліз Полтави Петра Великого називається катом і тираном України та визнається до північ за "кров народу українського, яку він проливав від часів Наливайка, і зносив люти переслідування і наругу за те лише, що борюся за власну свободу на своїй землі, та мав бажання, прикметні всьому людському роду".

Після того, як оборонці "прав і вольностей" українського народу погинули в петербурзьких бологах, в петропавлівській фортеці, в монастирських келіях і в снігах Сибіру, наступила доба не лише політично державної дурності, але й національного ренегатства. Означені не лише українські дворянсько-наріжні й реакціонери були добрими російськими патріотами. Навіть конституційники й республіканці, що гуртувалися в тайних товариствах, в своїх політичних замаханнях забували про давню боротьбу свого народу за самостійність, переймаючись загально-державними російськими інтересами.

Одначе, може й нехотючи, декабристи збудували назово любов до України серед українського громадянства. Боротьба України за

ославі до вказів Музею, ставши їх постійним абонентом.

Науковими літчим і в давнього національного мистецтва та духовного життя — Управління Нац. Музею дуває створити і поставити перед усьм світ найгостящих свіах існування і розвитку української нації. Чим більше цих скарбів давнього гострого життя Української Нації поспіраю у світ, тим більше поглиблюємо звідквітання до самої нації а боку навіть найгостящих свіах існування нації — держави свіа. Чим сильнішим стане звідквітання українського давнього мистецтва на таточість сучасного свіа, тим повяжніше буде ставитися цей світ і до сучасних течій і погреб українського політичного життя. Чим більше зможе цей світ звідквітання поширення видання Музею пізнати дійсну індивідуально-національну творчість української нації а її минулому, тим краще зрозуміє і справжнє життя сучасної України.

Дотеперішніми виданнями вже подекуди зарисована науково-видавничі напрями музейної праці на будуче. Протягом 1926 р. ма бути виготовлена збірка "Полікархування Галицької Землі XVII, а." і монографія про "Свята Юр у миналому і сучасному". Вже є готова до друку збірка праці про "Галицько-руську іконопис до к. XV. а." Усі намічені видання, а дуже чисельним і доброто виконання ілюстраціями матеріалом, мають чю мога в загальнодоступній формі — подати іноді важкий і сухий матеріал, зібраний у Музею. Особливо йтиме дальша праця одску рукописів, яку Управа Музею надіється вже викінчити для видання у 1927 р.

Постійний значний приріст музейного добра вже від 1914 р. змушує Украву Музею думати за розбудову музейного будинку. Досі є чотири проекти розвазки цього декучого піванки. А саме архітекта Романа Грицака і Сергія Тимченка — фронтонного від вулиці, та Володимира Пещанського і Льва Левинського шляхом пере-, над-, і будови існуючого будинку і за будови площі від півночі. Усі проекти були сиробами розвазки поставлених кожний раз Управою Музею можливостей і відпоадами на деякі питання. Покищо найгостящим по сути і найдешевшим нале-

Декабристи.

в привоу столітніх роковин революції декабристів.

(Докічєня.)

Декабристи започаткували теж поважний інтелектуальний рух. Відомий письменник Григорієв був сповідником ідей декабристів, славний Пушкін в молодості був під їх впливом, декабрист Ол. Бестужев прославився опісля як популярний письменник під псевдонімом Марлінського, не згадуючи вже Пестеля й Микиту Муравєва, що був ученим публіцистом і дав знамениту відправу Карамзінові на його націоналістично-реакційні доктрини.

Декабристський рух був першим революційним рухом, що намагався революційно ладови протиставити инший, програмово і подрібно обдуманий. Був це рух в першу чергу політичний; носив він теж різні признаки соціального руху, але не був класовим.

Трагізм декабристів міститься в тому, що — ширю бажуючи далекосяжних змін і посвячаючи життя гому бажанню, зважали собі справу в величезних труднощах і переломі. А це в рішучій хвилі ослаблювало їхню енергію. Ілханов гвардист, що їх тактичні помилки і недостатня енергія в 14 грудня в Петербурзі були вислідом невір'я в спроможність побіди і євчюности програми. Так, відсутність віри в успіх справи, сейо-

мість своєї відокремленості, фаталістичне прочуття смерті — ось що було признакою революціонерів, що вважали довгом своєї часті виступити до бою з царством. "Умремо! ах, як славно ми умремо!" — кличе в захопленні ки. Одеський напередодні 14 грудня, Ол. Бестужев уважав кінечним підняти повстання "для історії", а знаменитий поет-революціонер Рилєєв заклочує:

«Известно мне: погибель ждет
Того, кто первой воззвост
На утешителей народа:
Судьба меня уж обрекла,
На где, скажи, когда бмла
Без жертв испулена свобода?»

Декабристи були добрими російськими патріотами, а полудневі з Пестелем (з "Южного Общества") ще й завзятими централістами. Цікаво, що цей централізм виростав на території України, тоді як на півночі ("Северное Общество") збоголюшувало федеративні ідеї. Правда, Тов. Зеленинський Славян" теж обстоювало федеративні принципи, клало собі головною метою федеративну славянську республіку, признаючи за всіма підданцями й західними славянськими націями право на політичну самостійність, одначе цього права не признавало ні за Українцями, ні за Білорусцями. А України в обох товариствах на території України творили значну кількість членів. Між декабристами визначався особливо Український Горбачевський,

свою самостійність проти деспотичної Московщини була сюжетом для прекрасної поеми Рилєєва "Войнаровский", в якій небіж Мазепи, засланий на Сибір "об Україне незабвенной как сын Украин мечтал", а його дружина гордо вносила недолю заслання.

«Ея томи не злих Москва,
Она не разу, не случалась
Врага страні своей родной
Поразить не захотела
Ни таким зором, ни слезой».

Та само Пушкін в своїй "Поетичній" оспівував героїську боротьбу України:

«Давно без вольности и славы
Сквозил долго им глази
Под кровавистством царства
Под сажистази Москва;
Но невольности державой
Украина быть уже пора».

Шукаючи поетичних образів для своїх свободолюбних замахів, декабристи находили їх на Україні. Рилєєв і Пушкін оспівували боротьбу України за свою волю, а через те й назово ставили перед очі Українців їх славне минуле. Зовсім природно, що звільна мусіло знову зроджуватися й бажання кращого майбутнього. І справді те замахання провадилося пізніше з одного боку в розвитку української національно-політичної думки, а з другого в живій і чисельній, хоч відсадіній участі українців в революційному руху.